

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 10.05.2019 № 15-рк/к

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ХАРКІВПАРКСЕРВІС»

61003, місто Харків, провулок
СОБОРНИЙ, буд. 1

Щодо припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринку послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові встановлено наступне.

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» (далі – КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС») є юридичною особою та зареєстровано Департаментом реєстрації Харківської міської ради 16.12.2011 за № 1 480 102 0000 051945, ідентифікаційний код – 37999303, місцезнаходження: 61003, місто Харків, провулок СОБОРНИЙ, буд. 1. Основним видом діяльності КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» є надання інших індивідуальних послуг, н. в. і. у. (код за КВЕД 96.09).

КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» створено відповідно до рішення Харківської міської ради 11 сесії 6 скликання від 16.11.2011 № 526/11 з метою забезпечення розвитку об'єктів транспортної інфраструктури міста із застосуванням новітніх технологій, підвищення рівня безпеки дорожнього руху, ефективного використання земельних ресурсів територіальної громади м. Харкова, збільшення надходжень до бюджету міста Харкова за рахунок збору за паркування транспортних засобів.

Згідно з інформацією, наданою КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» здійснює діяльність з паркування транспортних засобів. Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» є суб'єктом господарювання.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі - Методика) з урахуванням пункту 2.2. Методики, встановлено наступне.

Об'єктами дослідження є:

- послуга з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування;

- КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» – надавач зазначеної послуги.

Діяльність з паркування транспортних засобів регулюється, зокрема:

- Законом України «Про благоустрій населених пунктів»;

- Законом України «Про дорожній рух»;

- Правилами дорожнього руху, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (надалі – Правила дорожнього руху);

- Правилами паркування транспортних засобів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі - Правила);

- Порядком формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (надалі – Порядок формування тарифів);

- Переліком основних послуг з утримання майданчиків для платного паркування, затвердженого наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 18.08.2010 № 287, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 13.09.2010 № 806/18101(надалі – Перелік основних послуг);

- Правилами паркування транспортних засобів у місті Харкові, затвердженими рішенням 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 588/11 із змінами (надалі – Місцеві правила).

Відповідно до абзацу десятого пункту 4 Правил та абзацу шостого пункту 1.5 Місцевих правил паркуванням є розміщення транспортного засобу на майданчику для паркування.

Згідно з абзацом десятим пункту 1.5 Місцевих правил послугами з паркування транспортних засобів є діяльність оператора з надання користувачам місць для паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, а також з утримання в належному стані майданчиків для платного паркування з метою використання їх за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування майданчиків для платного паркування відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.

Абзацом восьмим пункту 4 Правил встановлено, що оператором є суб'єкт господарювання, який здійснює обладнання і утримання майданчика для паркування.

Пунктом 4.1 розділу 1 Місцевих правил встановлено, що послуги з паркування транспортних засобів надаються оператором або уповноваженою особою оператора з метою надання користувачам місць для паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, а також

використання майданчиків для платного паркування за призначенням, в тому числі санітарного очищення, збереження та відновлення їх відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.

Оператор може на підставі відповідного договору доручити іншому суб'єкту господарювання (уповноваженій особі оператора) організувати та провадити діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, здійснювати обладнання і утримання майданчиків для платного паркування та стягнення плати за надання послуг з паркування транспортних засобів (підпункт 4.1.1 пункту 4.1 розділу 4 Місцевих правил).

Рішенням 11 сесії Харківської міської ради 7 скликання «Про місцеві податки і збори у місті Харкові» від 22.02.2017 № 542/17 (із змінами та доповненнями) за КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» закріплено 115 майданчиків для паркування.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі послуги.

Таким чином, товаром є послуга з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування.

Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Враховуючи зазначене, відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з урахуванням пункту 5.1. Методики, товарними межами ринку є послуга з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування, яка не має замінників.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Споживачами послуги з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування є власники та користувачі транспортних засобів, які мають на меті здійснити паркування транспортного засобу в місті Харкові.

Отже, територіальними межами ринку послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування є місто Харків.

За наявною у територіального відділення інформацією, інших відведених майданчиків для платного паркування в місті Харкові, немає.

Враховуючи наведене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування в місті Харкові.

Згідно з частиною першою статті 52² Закону України «Про дорожній рух» під час розміщення транспортних засобів на майданчику для платного паркування особи, які розміщують транспортні засоби на майданчику для паркування, сплачують вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування за кожну годину паркування згідно з тарифом, встановленим органом місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Крім цього, згідно з пунктом 30 Правил під час паркування на майданчику для платного паркування користувач сплачує вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування згідно з тарифом, установленим виконавчими органами сільських, селищних, міських рад у порядку і межах, визначених законодавством, з урахованням переліку основних послуг.

Відповідно до підпункту 2 пункту а) частини першої статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на ... транспортні та інші послуги.

Рішення 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 588/11 «Про затвердження Правил паркування транспортних засобів у м.Харків» затверджені Правила паркування транспортних засобів в м. Харкові. Рішенням 20 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 24.10.2012 № 921/12 внесені зміни до зазначеного рішення, яким Правила паркування транспортних засобів в м.Харкові викладені в новій редакції.

Пунктом 4.9 Місцевих правил передбачено, що під час паркування на майданчику для платного паркування користувач сплачує вартість послуг з паркування транспортних засобів згідно з тарифом, установленим виконавчим комітетом Харківської міської ради на послуги з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів.

Рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.01.2012 № 26 «Про встановлення граничних тарифів на послуги з утримання майданчиків для платного користування» (надалі – Рішення) встановлена вартість послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для паркування, яка становить 5 гривень за 1 годину.

За наявною у територіального відділення інформацією, КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» стягує за послуги з паркування на спеціально відведеному майданчику для паркування в місті Харкові із споживачів 10,00 гривень за 1 годину, який не установлений рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради.

Так, наприклад, згідно з чеком № 12 від 15.02.2019 об 10:48 споживачем сплачено за послуги з паркування 10,00 грн., в той час, коли транспортний засіб був припаркований на відведеному майданчику за адресою: м. Харків, вул. Квітки-Основ'яненко з 10:48 до 11:25, тобто біля одного часу.

Крім цього, згідно з чеком № 39 від 09.03.2019 об 11:57 споживачем сплачено за послуги з паркування 20,00 грн., в той час, коли транспортний засіб був припаркований на відведеному майданчику за адресою: м. Харків, вул. Амурська з 11:57 до 13:48, тобто біля двох годин.

Отже, КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» стягує завищену вартість за послуги з паркування транспортних засобів на відведених майданчиках для паркування, що не затверджена Рішенням, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Дії КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», які полягають у стягненні завищеної вартості за послуги з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування всупереч Рішенню були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відсутність конкуренції на цьому ринку надає можливість КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» вчиняти експлуатуючі дії відносно споживачів послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування в межах міста Харкова.

За таких умов споживачі послуг з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для платного паркування в межах міста Харкова потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції не функціонує і не може захистити їх належним чином.

Отже, дії КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС», які полягають у стягненні завищеної вартості за послуги з паркування транспортних засобів на відведеному майданчику для паркування, що не затверджена рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом першим частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12¹, пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 1, 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпункту 13 частини першої пункту 3, абзацу дванадцятого пункту 7 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом першим частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, а також усунути причини виникнення цього порушення та умов, що йому сприяють.

Про виконання рекомендацій шляхом припинення вищенаведених дій КП «ХАРКІВПАРКСЕРВІС» повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (м. Харків, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) у 20-денний строк з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова

Гейда І.О.

Члени колегії:

Бугаєв А.М.

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Неймирок Ю.О.

Тевелєва Ю.В.

Виконавець

Теличко П.П.

Секретар

Шпунт В.В.